ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การยอมรับความเชื่อราชาโยคะของคนในสังคม เมืองเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวปทิตตา หาญประเสริฐ

ปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษานอกระบบ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ลีสุวรรณ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการยอมรับความเชื่อราชาโยคะของคน ในสังคมเมืองเชียงใหม่ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้เข้าร่วมศึกษาเรียนรู้ ร่วมกับสมาชิกท่านอื่น และได้ปฏิบัติตนเหมือนสมาชิกราชาโยคะในระดับที่อุทิศตนเพื่อ เผยแพร่ความเชื่อ ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลของคนวงในอย่างแท้จริง ทั้งในด้านการยอมรับความเชื่อ ของสมาชิก และการปฏิบัติตามความเชื่อ ความคิด ความเห็น ปัจจัยที่ส่งเสริมและอุปสรรค ที่ขัดขวางในการยอมรับความเชื่อ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การยอมรับความเชื่อของคนในสังคมเมืองเชียงใหม่ เกิดจากสภาพแวคล้อมและ วิถีชีวิตของคนในสังคมเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ประกอบกับศาสนาและความเชื่อเคิม ซึ่งเป็นที่พึ่ง ที่ยึดเหนี่ยวค้านจิตใจของคนไม่ได้ปรับเนื้อหา วิธีการ การนำเสนอ ให้สอดกล้อง กับสภาพวิถีชีวิตคนที่เปลี่ยนไป เมื่อมีความเชื่อใหม่เผยแพร่เข้าสู่สังคมโดยวิธีที่สะควกและ ง่ายดาย จึงมีคนกลุ่มหนึ่งหันไปศึกษา รับฟัง ความเชื่อนั้น และในจำนวนนี้ก็จะมีคนกลุ่มเล็กๆ จำนวนหนึ่งพัฒนาตนเองขึ้นมาเป็นสมาชิกที่แท้จริงของความเชื่อที่สามารถปฏิบัติตาม กฎเกณฑ์ และอุทิศตนเพื่อเผยแพร่ความเชื่อต่อไป

กระบวนการเรียนรู้ในการยอมรับความเชื่อใหม่จะเป็นไปแบบเป็นขั้นตอน ไม่เร่งรัด โดยขึ้นอยู่กับความต้องการและความพร้อมของผู้เรียน โดยมี สถานที่ อุปกรณ์ และสื่อการเรียน การสอนที่เอื้ออำนวยให้การเรียนรู้เป็นไปได้อย่างราบรื่น และช่วยให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น การยอมรับความเชื่อจะมีหลายระดับ ตั้งแต่การยอมรับขั้นพื้นฐาน จะเป็นกลุ่มบุคคลที่เข้าร่วม กิจกรรมต่างๆ ที่สูนย์ได้จัดบริการนอกสถานที่ การยอมรับและปฏิบัติตามความเชื่อ จะเป็น

กลุ่มบุคคลที่ได้รับรู้ รับฟัง และเข้าร่วมกิจกรรมที่ศูนย์จัดนอกสถานที่มาก่อนแล้ว และมี ความสนใจอยากจะศึกษาและนำไปใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น และการยอมรับขั้นยอมรับและ อุทิศตนเผยแพร่ความเชื่อ จะเป็นผู้ที่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ทางความเชื่อกำหนดไว้อย่าง เคร่งครัดและอุทิศตนเข้าร่วมกิจกรรมการเผยแพร่ความเชื่อตามสถานที่ต่างๆ

ปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้ความเชื่อได้รับการยอมรับคือ วิธีการเรียนรู้ การเข้าเป็นกลุ่ม พวกของสมาชิกมีการปฏิบัติตน การสละเวลาเพื่อมาฟังคำสอน และการอุทิศตนเสียสละเวลา เผยแพร่ความเชื่อสอดคล้องกับสภาพชีวิตของคนในสังคมเมือง และสอดคล้องกับสภาพชีวิต ของตัวสมาชิกเอง การได้พบปะกับเพื่อนสมาชิกที่หลากหลายทุกชาติ ทุกภาษา อันเป็นเรื่อง ของความนิยมส่วนหนึ่งว่ามีความเป็นสากล และไม่แบ่งแยก เนื้อหาคำสอนที่มีส่วนคล้ายคลึง กับหลายสาสนาทำให้คนที่เปลี่ยนแปลงตนเองมายอมรับความเชื่อ มีความรู้สึกว่าไม่ได้ เปลี่ยนแปลงอะไรไปมากมายนัก โดยเฉพาะเนื้อหาที่คล้ายคลึงกับสาสนาคั้งเดิมที่คนในสังคม เมืองเชียงใหม่นับถืออยู่ โดยจะมีการสอนเกี่ยวกับเรื่องกฎแห่งกรรม ชาตินี้ ชาติหน้า และ วิธีการนั่งโยคะที่มีส่วนที่แตกต่างจากการนั่งสมาธิของสาสนาพุทธเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

เครือข่ายสังคมที่เข้มแข็งช่วยทำให้ผู้มีความเชื่อมีความมั่นใจในการปฏิบัติตาม
ความเชื่อ โดยความเชื่อราชาโยคะจะมีเครือข่ายจากต่างประเทศที่เข้มแข็ง มีสมาชิกระดับ
อาวุโสจากศูนย์ใหญ่ที่ประเทศอินเดีย เดินทางมาเยี่ยมเยียนที่ศูนย์เชียงใหม่ปีละหลายครั้ง
ประกอบกับสมาชิกในศูนย์เชียงใหม่ก็มีการเดินทางไปเยี่ยมเยียน ศึกษาความรู้เพิ่มเติม และ
พบปะกับสมาชิกทั่วโลกที่ศูนย์ใหญ่ที่ประเทศอินเดียวเป็นประจำทุกปีด้วย ส่วนเครือข่าย
ความสัมพันธ์ภายในศูนย์ก็เป็นบรรยากาศที่ดี เป็นมิตรภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เนื่องจาก
ความสัมพันธ์ของเพื่อนสมาชิกจะเป็นความสัมพันธ์แบบพี่น้อง ทุกคนล้วนเท่าเทียมกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

A

Thesis Title

Adoption of Raja Yoka Beliefs among Chiang Mai Urban People

Author

Miss Patitta Hanprasert

Degree

Master of Education (Nonformal Education)

Thesis Advisor

Assoc. Prof. Dr.Chukiat Lessuwan

ABSTRACT

The main objective of this thesis was to study the adoption of Raja Yoka beliefs among Chiang Mai urban people. This researcher conducted this qualitative research by involving herself into the urban community members' activities of Raja Yoka, of which the beliefs were to sacrifice themselves in such activities. This method helped her getting in-depth data based on the members' perception. Data were gained upon the issues of the members' opinions, promoting and barrier factors toward the adoption of such beliefs.

The research results were as follows.

The belief adoption of the urban Chiang Mai people originated from their environment and folkways, which have been changed so much. The researcher found that the contents of religion and traditional beliefs have not been adjusted either presentation method or contents responsive to the changing ways of life. When there were new beliefs were distributed into the society, there would be some small group of people developed themselves to be the real members of such new belief society. Then, they activated such beliefs into active distributions under their regulations and guidelines.

The learning process of the new belief adoption was conducted in procedural steps gradually. It depended on the learners' needs and readiness, using places, materials, equipment and learning and teaching media flexible for the learning process without any interference. The process helped facilitating them understood and adopt the beliefs clearer since the beginning to several levels of the beliefs. In the meanwhile, there would be groups of people becoming the new learners at the allocated areas out side the center. However, the

practical adoption of such beliefs occurred among those groups that used to participate in the activities organized outside the center before, but ad more interest in learning more contents an made use of them. They would practice according to the rules or regulations set by the center rigidly. The factors facilitating the belief adoption consisted of learning methods, group practices, time contribution to attend the belief teaching, and self-sacrificing for distribution of the beliefs relating to the urban people's life. Additional facilitating factors still included international peer meetings without racial and language discrimination. This study found that the similarity between these *Raja Yoka* beliefs and those f other religions preaching contents could be another factor making the people to adopt the *Raja Yoka*, because there were not much change. The *Raja Yoka's* contents were particularly similar to those of the old beliefs of local Chiang Mai people about the rules of behaviors, the current and next life belief and Yoka meditation.

Strong social network could help those people with strong beliefs to follow them practically. The *Raja Yoka* had an international strong network such as many visits made to Thailand from the senior members of the India' major center, and some exchange visits from the Chiang Mai center's members. They went to India for additional knowledge acquisition and annual meetings. However, the learning network within the Chiang Mai center had a good friendship atmosphere facilitating the learning on a basic peer and kinship relation system.

ลิขสิทธิมหาวิทยาลัยเชียงใหม Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved